

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevari: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyritaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kaimar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Sól og summar

SEINASTU dagarnir hava borið dóm av sól, stevnum, ítróti, ferðafólki, konsertum, fullum ungdomi, hálvnaknum konufólki, sum royna at brúka teir heldur bleiku, kimiligu limirnar og ikki at gleyma góða fiskiskapin hjá småbátunum langt úr landi.

SJÁLVANDI gleðast vit og flestu eru í góðum hýri, men tað skerst ikki burtur, at tað kennist ikki sørt hugtungt at síggja nógv hálv- og drabbandi full ung dreiva runt um vikuskiftini ella liggja avdottin á almennum gøtum og pláss-um. Hetta kenst hugtungt hjá teimum flestu — líka mikið hvørja áskoðan tey annars hava um rúsdrekka ella »edruúlgheitslógina«, sum nú hevur meira enn 80 ár á baki.

VANLIGA siga vit, at vit eru ein mentað tjóð, men soleiðis, sum nógv hóreiggja sær, er ikki júst dømi um mentan. Heldur er hetta dømi um eina samfelagsliga avskeplan, men í hesum føri er stóðan ikki smettin frægari í okkara flestu grannalondum, hóast »drykkju-ló-«siðirnar kanska eru øðrvísi í teimum londunum.

NÓGV verður tosað og skrivað um upplýsing og tillaging — fyrri ikki at siga »tilvenjing« — men higartil mugu vit bara ásanna, at lítið sæst til úrslit frá tí upplýsandi arbeiðnum, hóast móttgrundgevingin sjálvandi kann vera, at um upplýsandi arbeiði ikki varð gjørt, so hevði stóðan verið verri.

SOMULEIÐIS hevur nógv orðaskifti verið um rúsdrekkalógina, uttan at nakað ítøkiligt er komið burtur úr. Tey flestu eru helst

oddagrein

samt um, at hon hevur sínar fyrimunir og sínar vansar, men tað eru helst fleiri í dag, sum halda, at tað átti at borið til at fingið eina ella aðra millumskipan, so tað bar til at keypa eina flösku av víni ella eina øl aftur við eini máltíð.

UM hetta hevði latið seg gjørt, sluppu vit kanska undan tí at síggja vakra ungdom okkara koma umborð á strandfaraskip okkara ein stevnu-leygardag við einum kassa av »gull-beiarum« og seta seg at drekka rundan um henda góða kassa, meðan ein flöska av óblandaðum bláum vodka gongur runt — og tað ein fyrrapart, so skilið kann ikki vera tað nógv, tá stevnan av røttum eigur at byrja.

TANN, sum noktar fyrri, at hetta ikki hevur samband við okkara rúsdrekkalóg, noktar fyrri at góðtaka »fakta« — ella veruleikan.

HETTA er ein av so mongum øðrum spurningum samfeligssins, sum átti at fingið eina gjølliga viðgerð. Og eitt orðaskifti kundi eisini sett hetta í samband við ferðafólkavinnuna. Vit vita, at føroyska samfelagið skal hava størri inntøkur. Vit vita, at lond á somu stødd vinna hópina meira av ferðafólkavinnuni enn vit gera, so tað átti eisini at borið til hjá okkum. Sjálvandi skulu vit ikki selja okkara land sum eitt frítíðarstað til »ballarar«, tí vit hava nakað annað at bjóða, men tað er ein sannroynd, at tann stóri parturin saknar møguleikan at fáa eina øl ella eina vínfloksu afturvið eini máltíð — ella ein leskidrykk hesi fáu, men góðu summarkvøldini.

-n

Framhald av síðu 1

lendsk listafólk. Átlanin var, at tey skuldu vera 9, men listaverkin hjá finn-annum Paivi Lempien komu ikki fram. Eisini hevði myndahøggarin Preben Boye Nielsen í gjár trupulleikar við at fáa síni listaverk aftur frá tollvaldinum í Havn. Eina løtu óttaðist hann fyrri, at standmyndirnar vóru komnar skeivt fyrri, og vóru tveittar í brimgarðin í Havn sum annað grót!

Preben hevur ferðast nógv kring Norðurlond, m.a. hevur hann búið í Grønlandi. Hann ber í dag heitið »Statskunstner for Frederiksværk kommune« og hevur verkstað í einum niðurlögðum kanónstoypari, sum Frederiksværk kommunu hevur givið fimm listafólki sum lið í eini ætlan at byggja upp ein idnað í býnum. Ein av hansara høgmyndum eitur »Ístiðin«, og er ein steinur sum isurin bar til Danmarkar norðan ífrá undir ístiðini fyrri 10.000 árum síðani. Preben hevur latið náttúruna verið við til at skapa listaverkið — enn siggjast skúrustripurnar eftir isinum, hóast Preben hevur sett tann menniskjaliga dámin á.

Tveir aðrir danir eru við á listaframsýningini. Annar er málarin Billy Sjur Ohlsen, sum hevur verið við á einum ótali av framsýningum í Danmark og kring Norðurlond. Hann hevur vunnið Carlsberg Mindelegat og Moldestipendiet. Í 4 ár, frá 1983—1987 var hann listaráðgevi fyrri Albertslund kommunu.

Yrkingar á veggini

Triði danin á framsýningini er yrkjarin og skaldið Ole Hyltoft, sum mest er kendur fyrri sínar speisku bókum um ymisk samfelagsviðurskipti. Nevast kunnu »Byggekonen«, »Kulturpaven« og »Mord er kun en leg«. Við á framsýningini hevur hann yrkingar, sum eru settar upp soleiðis at tú kennir hava tær hangandi á veggnum eins og onnur listaverk. Evnini í hesum yrkingunum eru tó ikki politikkur, men náttúran og kærleik.

Haukur Dór var ein av týðningarmestu listamonnunum í Íslandi í seksti-árunum. Hann stovnaði saman við øðrum íslenskum listamálurum felagsskapin S.U.M., sum skuldi standa fyrri framsýningum. Teir settu spurnartekin við hugtakið list, og vendu sær burtur frá traditiónum, bæði hvat víðvíkur evni og atferð. Haukur býr í dag í Frederiksværk í Danmark, har hann hevur verkstað saman við Preben Boye Nielsen í teirri niðurlögdu vápnasmíðuni.

Úr Grønlandi kemur listavinnan Arnannaquaq Høegh, sum hinir lutakarnir á framsýningini eru samdir um, man vera fremsta listafólk, grønlandingar eiga. Hon hevur verið við á framsýningum í Grønlandi, Íslandi, Noregi, Svøríki, Finnlandi, Samalandi, Danmark, Týsklandi, Japan, Alaska og eisini í Føroyum. Tann grønlandski síðarvurin setir síni sjónligu spor í myndir hennara.

Vegar Werner er norðmaður, og hevur havt eitt ótal av framsýningum í Noregi, men eisini í Danmark og Bretlandi.

Stefan Sjøberg ger steinprent, og vann í 1983

altjóða Biella (Italia) heidurslønina fyrri grafikk. Eisini hansara listaverk hava ferðast um stóran part av heiminum og hava fingið góð ummæli. Myndir hansara eru ofta »nature morte« ella »stilleben«-myndir av t.d. veingjum, beinum ella reiðskapum.

Tað var føroyingurin Gunleif Grube, ið fekk hugskotið at gera eina framsýning, har tað vóru listafólkini sjálvi, sum tóku iniciativ við og settu seg í samband við hvønn annan fyrri at gera eina framsýning. Hetta ger tað gjørligt at gera eina framsýning, ið harmonerar betur. Gunleif sigur, at hann hevði samráðst við teir ymisku listamenninar fyrri at finna útav, hvør ið skuldi vera við, fyrri at røkka hesum málsetningi. Hugskotið var eisini, at teir vildu royna at gera eina so norðurlenska framsýning sum gjørligt. Teir vildu raka tann norðurlenska tónan, vildu finna tann norðurlenska andan.

»Tí har er okkurt serligt yvir norðurlenskari list«, sigur Gunleif, »eitt serligt smædni, ein serlig inn-tonktheit, og tað vildu vit hava fram«.

heðin

Studningur frá Føroyagrunninum frá 1971

Sambært viðtøkurnar fyrri Føroyagrunnin fyrri 1971 skal úrtøkan av ogn grunsins nýtast til studning og/ella lán til

- 1) vinnuútbúgving av ungum føroyingum
- 2) vinnuroyndir innan fiskarí, handverk og idna, marknaðarkanningar o.t.
- 3) og til ikki-vinnulig tiltøk, ið hava samband við fiskivinnuna.

Stýrið fyrri grunnin ger av støddina av studninginum/láninum, hvørjum hann verður veittur og ásetur treytirnar.

Studningurin verður ikki veittur til útbúgving á økjum, ið fella undir verandi studningsskipanir annars.

Umsóknarbløð fáast við at skriva til Føroyagrunnin.

Umsóknir, ið víðvíkja studningi til lestur í lestrarárinum 1988/89, eiga at verða innsendar áðrenn 30. juli 1988 til:

Føroyagrunnurin frá 1971
Postsmoga 158
FR-700 Klaksvík

Vatnleiðing og kaðalverja

VATNLEIÐING ið bláum
Kaðalverju
TELEFON ið gulum
EL ið reyðum
GÖTULJOS ið grønnum
ANTENNA ið violetum

Kringið føroyska framleiðslu
Heli og smáðöli

P/f POLYPLAST
Til 1988
Álmannagata 9 Tórshavn

